

KURJER

WARSZAWA

Poniedziałek dnia 9 Sierpnia r. 1830.

Wszystko dla wszystkich.

POLSKI

Prenumerata miesięczna złp. 2 gr. 20.

Kwar. złp. 8. Nr pojedynczy gr. 6.

Wiadomości Krajowe

Czytamy w onegdajszych Wiadomościach handlowych: Listy kupieckie odebrane drogą nadzwyczajną w dniu wczorajszym, zawierają doniesienia o zaburzeniach w Paryżu, w dniach 27 i 28 lipca. Lud w massach zgromadzał się po ulicach: między wojskiem i ludem przyszło do scen krwawych. W ogólności, doniesienia te zgadzają się powiększej części z tém, co i w dziennikach publicznych już ogłoszono. A lubo w tych listach jest wzmianka o kilku ważnych wypadkach, o których Gazety nasze nie wspomniały; przecież wstrzymujemy się z udzieleniem ich czytelnikom, oczekując potwierdzenia następną pocztą zawczesnych może nowin. To tylko nadmienić możemy, że zaburzenia w Paryżu, mocne uczyniły wrażenie na giełdzie berlińskiej: lecz z chwilowych, uderzających nawet zjawień w ruchu papierów publicznych, (o czém donoszą z Berlina), nie chcemy wyprowadzać stanowczych wniosków.

Urząd municypalny miasta stołecz. Warszawy. — Stosownie do odezwy kommissji województwa Podlaskiego z d. 7 b. m. i r. Nro 25536, z wydziału wojkowego sekcji policyjnej na dniu 16 doszłej, zawiadamia JJPP. chirurgów, iż w mieście wojewódzkim Siedlce wakuje posada chirurga miejskiego z pensją etatową 600 złp. rocznie. — W Warszawie dnia 26 lipca 1830 r. — Viceprezydent Lubowidzki. — Za sekretarza jenerałnego Wiernicki.

Szkola wydziałowa przy ulicy Nowy Świat, stosownie do ogłoszonego drukiem programatu odbyła pierwszy popis publiczny w dniach 30 i 31 lip. r. b., który zaszczylić racyli dostojni członkowie wysokiej magistratury nad publiczném wychowaniem czuwającej, szanowni rodzice i licznie zebrana publiczność. Po skończonym popisie Z. rektor w krótkich wyrazach skreślił obecny stan szkoły, wynurzając wdzięczność imieniem instytutu naczelnéj władzy, wystawił gorliwość członków instytutu o utrzymanie go w pomyślnym stanie, środki, jakimi uczniowie prowadzeni byli i piękną nadzieję uczniów, jeśli zawsze postępować będą podług tych zasad, jakie w nich nauczyciele wpajali. Dodał jakim sposobem przepędzić mają czas na wakacje przeznaczony, w którym równie zostawać będą pod wiedzą i łaskawością zwierzchności szkolnej. Późem JW. X. Archidyakon Paszkowicz prałat archidiecezji warsz. w zabranym głosie rozrzewnił obecnych wystawiając w tkliwych wyrazach licznie otaczającego młodzieży miłe i zbawienne skutki uczniów pilnych, a smutne i nieszczęśliwe niedbałych, zachęcał jednych do ciągłego wytrwania w szlachetném i cnotliwém postępowaniu; drugich do spiesznej i skutecznej poprawy: wszystkich zaś do wdzięczności rodzicom, nauczycielom i rządowi, jako do cnoty najbardziej zdobiącej młodzieńca rokującego o sobie szczęśliwą przyszłość i wielkie nadzieje. Rozdaniem nagród, odczytaniem pochwał i promocji uczniów pilnych zakończył popis. Udała się potem młodzież szkolna do kościoła S. Alexandra, gdzie przy odśpiewaniu Te Deum laudamus przez X. prefekta pięknymi i dobranymi głosy, zajęła obecnych. W tym instytucie zasłużyli na pochwałę:

z klasy I Andryanów Mikołaj, Galecki Wojciech, Kostro Walenty; Pijoro Alex., Trapszo Michał, Piotrowicz Ignacy.

z klasy II Szreder Julian, Kostro Józef, Janasch Jakób, Janasch Adolf.

z klasy III Balicki Wiktor, Brzozowski Łukasz, Wojczyński Franciszek.

z klasy IV Uterman Jan, Corazzi Aurelijan, Ługowski Wawrzeniec, Szymański Piotr.

Odebrali nagrodę: z klasy I Krzemiński Michał, Eborowicz August, Piotrowicz Józef.

z klasy II Siemiński Jan, Olszewski Fortunat, Trapszo Tomasz, Janiszewski Jan.

z klasy III Wierzchoniowski Francis., Sztumpf Julian.

z klasy IV Baranowski Sebastian.

Pierwszy numer pamiętnika Krakowskiego nauk i sztuk pięknych wyszedł z drukarni akademickiej i zawiera następujące przedmioty.

I) Lechjady Woronicza pieśń drugą i ułamek pieśni trzeciej. II) O życiu i wymowie S. Jana Chryzostoma, rozprawa Pawła Czajkowskiego, prof. liter. z Wilmena. III) Złotej księgi Longina o szczytności rozdziały 28, 29 i 30.

IV) Wspomnienie Piotra Kochanowskiego z ryciną, zdjętą z nagrobku tego sławnego tłumacza Tassa i Arjosta, w kościele ojców Franciszkanów krakowskich znajdującego się. V) *Pojedynek mężczyzny z niewiastą* w wiekach średnich przez J. S. Bandkiego. VI) Listy tatarskie: Chana tatarskiego do Jana Kazimierza r. 1660; Chanowej do królowej J.; wielkiego wezyra chańskiego do kanclerza koronnego.

Do ostatniego numeru Motyla dołączona jest rycina, wyobrażająca dwie damy z ogromnymi puklami; jedna drugiej za pomocą rurki wydyma rękawy. Moda ogromnych puklów wkrótce zapewne ustanie, gdyż w Paryżu najmodniejsze damy widziano wcale bez puklów z włosami zupełnie gładko za uszy założonemi. Uważano, że podobna prostota była im bardzo do twarzy; wydawały się młodsze. Kilku elegantów paryżskich pokazało się z halsztukami papierowemi; halsztuki takie nazywają się romantyczne. Angielki, które zwykle są dobrimi matkami, posuwają jednak staranność swoją względem córek za daleko. Ażeby utrzymać ich kibić w całej piękności, po każdej lekcji na arfie i rysunków, każą im kłaść się wznak na dywanie i leżeć tym sposobem przez całą godzinę. W Paryżu sprzedają cukierki zwane algierskimi; mają one kształt kartaczów.

Opadnięcie wody na Wiśle ośmiela wielu

do puszczania się na prąd i zład częste wydarzają się tu przypadki. Dnia lipca 30 utonął przez taką nieostrożność aplikant Zalewski. Dnia 5 b. m. wydobyto z Wisły człowieka utoniętego, dnia onegdajszego także utoniętego przy ulicy Bugaj; niedawno dziecko na Solcu utonęło. Podobne wypadki spowodowały urząd municypalny M. S. W. do ponowienia dawniejszego ostrzeżenia, iżby kąpiący się w Wiśle nie przekraczali miejsc zatkniętych; zabronione jest także kąpanie się przy moście, jako obrażające przyzwoitość. Ogłosił także urząd municypalny, iż osoby przyjeżdżające do łazienek na Wiśle nie mogą kazać na siebie czekać pojazdom i dorożkom na moście, gdyż tym sposobem przejazd przez most byłby utrudzony, lub przerwany.

Nowa Xiegarnia przy ulicy Miodowej Nro 486 w domu Lessla. — Mam honor donieść przesw. publiczności, iż na dniu dzisiejszym założoną została przezemnie w tutejszej stolicy Xiegarnia pod firmą: S. H. Merzbach, obejmująca skład kompletny dzieł wszelkiego rodzaju polskich, francuskich i niemieckich, oraz zbiór celniejszych książek innych narodów; jako też ryciny, mapy, dessenie, etc. — Mając związki wprost z wszystkimi znacześniejszymi xiegarzami tutejszymi i zagranicznymi, każdemu żądaniu w zawodzie xiegarskim zadosyć uczynić jestem w stanie. — Zapewniam najumiarkowańsze ceny i akuratność w uskutecznieniu wszelkich zleceń na sprowadzenie z zagranicy książek i t. p. — S. H. Merzbach xiegarz przy ulicy Miodowej Nro 486 w domu W. Lessla naprzeciw pałacu Körnera. — W Warszawie dnia 7 sierpnia 1830 r.

Łażnia parowa przy ulicy Rybaki pod Nro 2560 przez pogorzel uszkodzona, w zupełności do pierwotnego stanu, jak dawniej exystowała, jest odrestanrowaną, w której kąpiele od godziny piątej rano, dla mężczyzn cały dzień ciągle, dla kobiet zaś tylko do południa otwarte będą — o czém donosząc P. publiczności, ma zaszczyt zapewnić, iż staraniem podpisa-

nego będzie, przez zaprowadzone ochędostwo, spieszną usługę, zastąpić sobie na łaskawę uczęszczanie; cena jak dawniej po złr. 1 od osoby. — Warszawa dnia 6 sierpnia 1830 roku.

H. Kozłowski.

W ostatnich 6ciu dniach z powodu żniw nie wielki był dowóz zboża na targi warszawskie i pragskie; żyta przywieziono zaledwie 600 kor.; pszenicy 700 k.; jęczmienia 700 k.; owsa przywieziono najwięcej, gdyż 1790 k.; wołów doprowadzono w dwóch ostatnich piątkach 1800; serów dostarczono przeszło 9000 sztuk; wieprzów przeszło 700. Żyto płacono na ostatnim targu od 12 do 13; pszenicę od 25 do 36; groch od 12 do 13; fasolę od 22 do 24; jęczmień od 8 do 9; owies od 8 do 9; mąkę pszenną od 41 do 44; żytną od 20 do 23; kaszę drobną gryczaną od 36 do 40.

(A. n.) Mosci Kurjerze Polski! zapytaj się też Wpan jednego ze starszych kolegów swoich, dla czego w tłumaczeniu swoim gazet zagranicznych tak odmiennie od innych gazet polskich podaje wiadomości, jak gdyby w nas chciał wpoić zupełnie odmiennie i dziwne wyobrażenia o prawie i polityce. Gazeta Polska np. w tych dniach doniosła, że z okazji sprawy 8 osób powieszonych w Madrycie, adwokaci tamtejsi podali przełożenie do króla o zniesienie hańbiącej kary szubienicy; że powtórę, rząd hiszpański odkrył spisek, który knowali wygnańcy hiszpańscy w Gibraltarze, Londynie i Francji. To wszystko podobne do prawdy. Lecz kolega Wpana donosząc o tém samem w N. 209 i 210 powiada, że z okazji powieszenia 8 osób w Madrycie, wszyscy prawie adwokaci podali przedstawienie królowi *aby skasować karę więzienia* (?); że sprawcami odkrytego spisku przeciwko rządowi hiszpańskiemu *mają być Ajenci angielscy* (?). Można wierzyć, żeby adwokaci hiszpańscy podali notę bez sensu, lub żeby rząd angielski robił spiski w Hiszpanji? *Przyjaciel prawdy.*

Przyjechali do Warszawy. — Bakalowiec Dominik ob. z Peławia 1064 Królewska; Dembowski Ant. z Płocka 1065 Królewska; Wojciechowski Wincenty

z Radomia 1403 Marszałkowska; Malachowski Franciszek z Poznania 800 Orla; Mastowska Petronella 543 Długa; Marszewski Józef z Zychlina 603 Bielańska; Mirecki Wincenty 94 Piwna.

Dziś zrana ciepła stopni 11. — Wczoraj w połud. 12. TEATR ROZMAITOSCI. Dziś: 1szy raz nowa kom. Zdzisław, i Kto wie na co się to przyda.

Wiadomości Zagraniczne

Ostatnie numera gazet francuzkich nie nadeszły. Wiadomości, jakie o wypadkach w Paryżu dziś udzielamy, odebrane są z Frankfurtu nad Menem, z Hamburga, lub listów prywatnych, w berlińskich gazetach umieszczonych: Podróżny, który d. 23 lipca wieczorem z Paryża wyjechał, tylko z trudnością dostać się mógł za miasto, gdyż uzbrojone tłumy ludu kilkakrotnie chciały mu konie wyprzeżnąć. Król francuzki miał wyjechać do Compiègne. Mówią, że trzy pułki linjowe połączyły się z milicją. Deputowani znajdujący się w Paryżu, posłali deputację do króla z prośbą odwołania po stanowień; to samo uczynić miała część parów, ale króla nie było w pałacu, poczem deputowani założyć mieli protestację przeciw wspomnianym postanowieniom. Dwa pułki osadziły bank. Giełd zamknięta. Nikt grosza nie chce dać na wexle. Deputowani mieli wezwać prefekta do zwołania gwardji narodowej; generał Laborde mianowany jej dowódcą. Sądy zamknięte. Pozrywano kontrakty zawarte wkrótce piérwój o dostawy wina i innych artykułów. Bankierowie pozamykali kantory. Wielu właścicieli fabryk rozpuściło robotników i odwołało wystane za granicę komissa. Naprziedmieściu ś. Antoniego zatoczono działa. W Palais Royal stoczył lud zgwardją królewską kilka bitew. Rozesłano z Paryża na wszystkie strony kurjerów. Deputowani obecni w Paryżu mają ogłosić posiedzenia swoje za nieustające. Zandarnowie zabrali ezcionki, któremi drukowały Temps i National i aresztowali redaktorów. W Orleanie aresztowano d. 26 lipca P.

Cormenin. Tegoż dnia pozamykano w Rouen wszystkie warsztaty. Dnia 27 lipca wydał minister oświecenia rozkaz, zabraniający zgromadzania się uczniom uniwersytetu. Drukarze Renouard i Didot rozpuścili swoich ludzi. Hotel xięcia Polignaca jest w oblężeniu; wszystkie w nim okna powybijano. Toż samo stało się z oknami w hotelu ministra skarbu. Wielu robotników z fabryk udało się do S. Cloud z prośbą do króla. Deputowani złożyli protestację u P. Kazim. Perrier. Prezes sądu P. Belleyme miał być aresztowanym. Kilkaśat obywateli poległo. Xiążę Polignac wyjechał z Paryża. Bramy stolicy zamknięto.

Podług listów prywatnych z d. 29 w kilku miejscach 3-kolorowa chorągiew powiewa. Walka na ulicach trwa ciągle. Słychać, że generał Laborde dowodzi gwardją narodową. Generał Pajol i P. Kaz. Perrier zajęli ratusz główny tąż gwardją, w Lille, w Lion, w Valenciennes miały zająć rozruchy. — Marszałek Bourmont nie przybył; lecz z Tulonu nadeszły depesze telegraficzne z 23 lipca donoszące, iż zawiązał tam okręt linjowy *Marengo* i przywiózł skarby wartości 50 milionów fr., a z tych 30 milionów w sztabach srebra i złota, pochodzących ze skarbu Deja. — Papiery 3 proc. stoją 72 fr. 40 cent. Wszystkie te wiadomości potrzebują jednak potwierdzenia.

Upały w Algierze dochodzą do 41 stopni, a termometr w morzu zanurzony, pokazywał jeszcze 25 stopni.

OBWIESZCZENIA Z BIORA INFORMACYJNEGO przy ulicy Krakowskie Przedmieście pod N. 377.

(660) Polak posiadający języki Francuzki, Niemiecki i Łaciński; jako też i nauki klasyczne, życzyłby sobie objąć w znacznym domu na prowincji, a szczególnie w Rossji, za dobrém wynagrodzeniem obowiązki Guwernera, wraz z żoną która jest usposobioną na Guwernantkę, prócz tego, posiada muzykę, (dzieci nie mają)

k którzy prócz chlubnych świadectw mogą mieć osobistą rekomendację; bliższą wiadomość poznać można w Biórze Informac.

Odwołanie plenipotencji pod imieniem żony mój Marjanny z domu Chełnickiej w Dzien. Powszechnym Nro 201 zostało ogłoszone przez intrygę pewnych osób dla osiągnięcia nieprawnych korzyści (o co processa karne i cywilne wytoczyłem), zawiadaniom przeciwnie; że związek małżeński pomiędzy nami trwa ciągle i wspólność majątkowa exystuje, które na akcie ślubu i kontrakcie małżeńskim oparte utwierdzają prawo służące mi do wyłącznego rządzenia osobą i majątkiem żony. Plenipotencja zatem mniej potrzebna, jednak niewrzuśzona stoi i nieprawnie bez upoważnienia sądu odwołana jest.

Podobnie bezzasadne dopuszczenia, rozgłaszane o niedołężnościach umysłu żony mój, przez jej brata Wincentego Chełnickiego P. T. K. P. dla swych widoków rezykującego siostrę, pokromił już trybunał Płocki, odrzucił potwarcze zarzuty i przydanie kuratora uznał za niepotrzebne, i męża z prawa rządcą osoby żony i majątku uznał. Wszelkie zatem czynności przez podpisanego w najsprawiedliwszém dążeniu z poświęceniem własnego majątku dla ambicji i zaślony od zgubnych machinacji dopełnione i jakie dopełnić za potrzebne uzna, ważnemi pozostać muszą, nie zdoła ich obalić przebiegłej intrygi zaciekłość.

Ernest Dydek Stacherski.

Młodzieniec dokładnie znający *sztukę destylacji*, bo się jej uczył od samego Pistorjusza, który ma swą gorzelnię niedaleko Berlina w Weissensee, a browar w samym Berlinie, życzy przyjąć obowiązki *rządcy gorzelni, lub browaru*. Panowie, którzyby z nim w układ wnieść chcieli, raczą mu uczynić swoje propozycje adresując franco do Potsdamu, Hodits-Strasse N. 8 do P. de Schönheltz, jeśli być może przed 1 października.